

Utlåtande 2011:168 RVI (Dnr 303-1782/2011)

Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen
Förslag från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändringar i taxorna för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen enligt bilagorna 1, 1 a-d, 3, 5 och 6 till utlåtandet, fastställs att gälla från den 1 januari 2012.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår förändrade timtaxor för nämndens verksamhet. Den föreslagna förändringen av timtaxan medför att taxorna enligt miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen och lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ändras. Översynen av taxorna har karaktären av en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget om förändrade timtaxor för miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag. Kontoret konstaterar att självkostnadstäckningen för nämndens tillsynsverksamhet bibehålls och drar slutsatsen att den föreslagna ökningen är väl anpassad till det allmänna kostnadsläget och den aktuella lagstiftningen på området. Stadsledningskontoret betonar dock att det ligger en fara i att kostnadstäckning i första hand nås genom intäktshöjning och i andra hand genom effektivisering av verksamheten.

Mina synpunkter

Detta ärende innebär en revidering och justering av timtaxan för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet i syfte att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering. Jag anser att den föreslagna förändringen är väl motiverad.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn lyder under principen att en verksamhetsutövare eller livsmedelsföretagare inte ska betala för mer tillsynstid än den faktiskt får del av. Det innebär att de fasta taxorna ska motsvara den faktiska tillsynstid som ligger till grund för taxan. I den mån nämndens kostnader för tillsynstiden sjunker ska timtaxan minska i motsvarande mån.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under de senaste åren gjort stora besparingar genom effektiviseringar inom tillsynsområdet, samtidigt som man nära fördubblat antalet inspektioner på exempelvis livsmedelskontrollen. Denna effektivisering har gjorts utan att det påverkat kvaliteten på inspektionerna, vilket också visat sig bland annat genom bra omdömen i "Nöjd kund index". Självfinansieringsgraden har också från 2006 till 2012 ökat markant.

Systemet som beskrivs ovan lämnar ett mycket begränsat utrymme för rationalisering i stil med vad som föreslås i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Istället omfattas miljö- och hälsoskyddsnämnden i likhet med övriga tekniska nämnder av ett krav på generell effektivisering i budgeten för 2012.

Bilagor

1. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken från och med den 1 januari 2012

- 1a) Anmälnings- och ansökningsavgifter enligt miljöbalken, bilaga 1:A till taxan
- 1b) Fasta årliga avgifter enligt miljöbalken, bilaga 1:B till taxan
- 1c) Undersökningsavgifter, bilaga 1:C till taxan
- 1d) Timavgift enligt miljöbalken, bilaga 1:D till taxan
- 2. Kalkyl för timavgift med underlag för beräkning av avgiften enligt miljöbalken
- 3. Taxa för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds kontroll inom livsmedels- och foderlagstiftningen från och med den 1 januari 2012
- 4. Kalkyl för timavgift med underlag för beräkning av avgiften enligt livsmedelslagstiftningen
- 5. Taxa för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds tillsynsverksamhet enligt strålskyddslagen
- 6. Taxa för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds verksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa från och med den 1 januari 2012

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändringar i taxorna för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen enligt bilagorna 1, 1 a-d, 3, 5 och 6 till utlåtandet fastställs att gälla från den 1 januari 2012.

Stockholm den 23 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Per Ankersjö

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår förändrade timtaxor för nämndens verksamhet. Den föreslagna förändringen av timtaxan medför att taxorna enligt miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen och lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ändras. Översynen av taxorna har karaktären av en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 augusti 2011 att godkänna förslaget till ny taxa och överlämna förslaget till kommunfullmäktige för antagande.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen föreslår förändrade timtaxor för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet. Den föreslagna förändringen av timtaxan medför att taxorna enligt miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen och lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa ändras. Översynen av taxorna har karaktären av en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering. Tillsynen och kontrollverksamheten kommer därigenom att betalas av de verksamhetsutövare som omfattas av denna och inte genom skattefinansiering. Delvis kvarstår en viss skattefinansiering, t.ex. vad gäller hantering av överklaganden, information mm, som avgift inte får tas ut för. Anpassningen av taxorna är viktig för att tillämpa en korrekt självkostnadsfinansiering. Ökningen av intäkterna motsvaras genomgående av ökade kostnader. Den här föreslagna taxeöversynen är därför mycket begränsad och utgår från en kalkyl för timtaxan som justerats med hänsyn till en bedömning av den allmänna kostnadsutvecklingen. Riksbankens rapport Penningpolitisk uppföljning juli 2011 har legat till grund för denna bedömning. Det har inte gjorts förändring av bedömningen av tidsåtgången för olika tillsynsområden eftersom dessa bedöms ligga på rimliga nivåer.

Taxorna för tillsyn enligt miljöbalken respektive kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, lämnades oförändrade år 2010. Timtaxan för tillsyn enligt miljöbalken för 2011 justerades därför för två års kostnadsökningar, framför allt personalrelaterade kostnader, vilket medförde en ökning från 900 kr/timme till 930 kr/timme för miljö-

balkstaxan. Timtaxan för kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen ökade från 1 050 kr till 1 100 kr.

Den nu föreslagna höjningen av timtaxan för miljöbalken innebär att den taxa om 930 kr/timme som gäller under år 2011 ökar till 950 kr/timme för år 2012, vilket innebär en ökning med cirka 2,1 %. Timtaxan för livsmedelskontrollen föreslås öka från 1 100 kr/timme år 2011 till 1 130 kr/timme år 2012 vilket är en ökning med cirka 2,7 %.

Förslaget till nya taxor beräknas ge en ökad intäkt om cirka 1,7 mnkr år 2012 varav 0,8 mnkr avser tillsyn enligt miljöbalken. Efter taxehöjningen beräknas tillsynen enligt miljöbalken ha en självkostnadstäckning på cirka 70 % och kontrollen enligt livsmedels- och foderlagstiftningen beräknas ha en självkostnadstäckning om 83 %, vilket är ungefär samma nivåer som i VP 2011.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 oktober 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges handlingsutrymme vid bestämmande av taxan i detta ärende regleras av regeringsformen, kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare åsamkar tillsynsmyndigheten.

Stadsledningskontoret finner att tillsynstaxans höjning avseende miljöbalken genererar en ökad intäkt om 1,7 miljoner kronor per år, motsvarande en uppräknings av taxan enligt miljöbalken med 2,1 procent och taxan enligt livsmedelslagen med 2,7 procent. Konsumentprisindex prognostiseras till 2,7 procent till 2012. Självkostnadstäckningen för nämndens tillsynsverksamhet bibehålls, varför kontoret drar slutsatsen den föreslagna ökningen är väl anpassad till det allmänna kostnadsläget och den aktuella lagstiftningen på området.

Stadsledningskontoret konstaterar att full avgiftsfinansiering tillsynen är en grundläggande princip i miljöbalken. Även myndigheters prövning enligt miljöbalken ska täckas av verksamhetsutövaren. Regeringen har även under 2009 i en skrivelse till riksdagen förtydligat att tillsynsavgifter bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål och att administrativa kostnader som kan hänföras till tillsynsverksamheten ska räknas in.

Stadsledningskontoret stöder principen om förorenaren ska betala ("polluter pays prin-

ciple”, ppp). Samtidigt som kostnaderna för prövning och tillsyn så långt som möjligt ska betalas av verksamhetsutövaren inbjuder inte alltid självkostnadsprincipen till effektivisering av verksamheten. Stadsledningskontoret menar att det ligger en fara i att kostnadstäckning i första hand alltid kan nå genom en intäktshöjning och i andra hand genom effektivisering av verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagen har gått från 40 respektive 47 procent år 2006 till 2012 års nivåer på 70 och 83 procent. Resultatet antyder att verksamheten i allt högre grad bedrivs i enlighet med lagens intentioner, att verksamhetens skattefinansiering minskar och att ett viktigt effektiviseringsarbete har bedrivits.

Stadsledningskontoret vill särskilt påpeka att krav på effektivisering som ställs på nämnderna inte enbart bör lösas med intäktsökningar. Den föreslagna taxejusteringen innebär en nettoökning av miljö- och hälsoskyddsnämndens budget. Därför kan nämndens budget komma att justeras till följd av de ökade intäkterna i samband med kommunstyrelsens ärende ”Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2012”.

Stadsledningskontoret konstaterar att beslut om taxejustering måste fattas före årsskiftet och gör den sammanfattande bedömningen att justeringarna är motiverade och att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen att gälla från den 1 januari 2012.